

Hodnocení zelených produktů nabízených energetickými společnostmi v České republice

Nabídka zelených produktů na trhu s elektřinou může přinést významnou podporu rozvoje obnovitelných zdrojů energie. Zákazníci však musejí být obezřetní, aby jim dodavatelská firma prodala skutečně kvalitní produkt. Dodavatel by totiž mohl díky složitosti energetického trhu zelený produkt využít ke zlepšení svého obrazu, aniž by pro rozvoj obnovitelných zdrojů hnul prstem. Zelené produkty nabízené na českém trhu s elektřinou hodnotí tento infolist.

Zařazení českých zelených produktů

Zelené produkty lze rozdělit do dvou skupin. První skupinu tvoří produkty na bázi dodávek – v tomto případě dodavatel nabízí zákazníkovi, že pro něj opatří sjednané množství elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů. Do druhé skupiny patří produkty na bázi fondu – dodavatel prodává zákazníkovi elektřinu vyrobenou v různých zdrojích, přičemž ručí za to, že předem smluvená část ceny bude

uložena do fondu na podporu obnovitelných zdrojů.

Oba zelené produkty nabízené v současnosti na českém energetickém trhu – PREKO Pražské energetiky a Zelená energie Skupiny ČEZ – fakticky patří mezi produkty postavené na bázi fondu. Obě firmy sice disponují vlastními obnovitelnými zdroji a distribuční společnosti patřící stejným vlastníkům mají rovněž povinnost výkupu od nezávislých provozovatelů obnovitelných zdrojů na svém území, ale podpora rozvoje OZE nad rámec legislativy se omezuje na podpůrné fondy. Oba produkty se na první pohled podobají, v dalších odstavcích jsou popsány podrobněji.

Pražská energetika – tarif PREKO

Popis produktu

Tarif PREKO společnosti Pražská energetika je typickým produktem na bázi fondu. Společnost nabízí svým zákazníkům, že v případě zájmu mohou za každou odebranou kilowatthodinu zaplatit 0,10 Kč navíc, přičemž

získané prostředky budou využity k podpoře rozvoje obnovitelných zdrojů.

V účtu za dodávku elektřiny najdou všichni zákazníci (bez ohledu na to, zda odebírají tarif PREKO či nikoli) položku „Cena na podporu obnovitelných zdrojů, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů“. Jedná se o částku určenou Energetickým regulačním úřadem, která má kompenzovat zvýšené náklady distribuční společnosti plynoucí z legislativy na podporu OZE (zejména vyšší pevné výkupní ceny). Tato položka s produktem PREKO nesouvisí, Pražská energetika nezduvodňuje vyšší cenu zeleného produktu vícenáklady spojenými s elektřinou vyrobenou v obnovitelných zdrojích. Zákazník, který si zvolí tarif PREKO, sice připlatí na obnovitelnou elektřinu dvakrát, ale není podváděn. Jednou připlatí v důsledku legislativní podpory OZE, podruhé dobrovolně na podporu nových projektů.

Produkt PREKO odebírá v současné době (k 30.6. 2007) 561 domácností, 55 podnikatelů a 3 velkoodběratelé.

Z fondu, do kterého jsou ukládány prostředky získané díky navýšení plateb, byla v roce 2006 podpořena výstavba malé fotovoltaické elektrárny o výkonu 3,61 kWp v Praze – Záběhlicích.

Aktuální informace o produktu lze získat na <http://www.pre.cz/domacnosti/produkty-a-ceny/preko.html>

Hodnocení produktu

PREKO formálně splňuje požadavky kladené na produkty postavené na bázi fondu. Prakticky ovšem Pražská energetika nevěnuje dostatečnou péči jeho propagaci, marketingová strategie firmy nestojí na podpoře šetrných zdrojů. Faktická podpora novým zdrojům je vzhledem k velikosti firmy marginální.

Skupina ČEZ – Zelená energie

Popis produktu

Zelená energie Skupiny ČEZ funguje na podobném principu jako tarif PREKO – také v tomto případě se zákazník může rozhodnout,

že za každou odebranou kilowatthodinu připlatí 0,10 Kč a přispěje tak do fondu na podporu projektů obnovitelných zdrojů.

Rozdíl spočívá v propagaci produktu. Skupina ČEZ deklaruje, že zákazníkům, kteří si produkt objednájí skutečně dodá elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů. Fyzicky ČEZ skutečně vyrobí více obnovitelné energie než spotřebují zákazníci odebírající Zelenou energii. Problematické ovšem je, že ČEZ do tohoto objemu započítává elektřinu vyrobenou ve velkých vodních elektrárnách. Ta je sice obnovitelná, ale vzhledem k negativním dopadům budování velkých přehrad na životní prostředí by neměla být součástí zelených produktů (certifikace zelených produktů EUGENE vodní elektrárny s výkonem nad 10 MW explicitně vylučuje).

Zdůvodnění příplatku je v případě ČEZ vysloveně matoucí. Věta „Výroba Zelené energie je finančně náročnější, což se však v její ceně promítá jen symbolickým navýšením...“, uvedená na www.zelenaenergie.cz naznačuje, že zákazník musí připlatit za dodávku nikoli na podporu nových projektů. Vícenáklady na elektřinu z OZE přitom platí v položce „Cena na podporu obnovitelných zdrojů, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů“ bez ohledu na to, zda odebírá produkt Zelená energie.

Podle pravidel českého trhu s obnovitelnou elektřinou stanovených v zákoně č. 180/2005 Sb. je elektřina, která je povinně vykoupená distribučními společnostmi, použita na pokrytí ztrát v síti. Aby ČEZ mohl dodat zelenou elektřinu zákazníkům, musel by ji vykupovat v režimu zelených bonusů. Tuto informaci však nikde firma neuvádí.

Produkt Zelená energie odebíralo podle posledních dostupných informací (koncem roku 2006) 961 odběratelů.

Rada Zelené energie podpořila z finančních prostředků získaných během roku 2006 díky vyšším platbám od zákazníků 14 projektů celkovou částkou 4,3 miliony Kč. Osm projektů je zaměřených na osvětlu, pět na výzkum a jeden (instalace solárního systému na ohřev vody v litoměřickém Hospicu sv. Štěpána) na konkrétní instalaci.

Hodnocení produktu

Vytkneme-li tarifu PREKO nedostatečnou propagaci, tak hodnocení Zelené energie musí být ještě o stupeň horší. Zmatečné informace poškodily v očích zákazníků zelené produkty jako celek. Výhrada “platíme dvakrát” má totiž oporu přímo v oficiální informaci Skupiny ČEZ. Chybná komunikace pak způsobila i slabý výsledek reklamní kampaně “Přeskočte na zelenou”. Ze strany Skupiny ČEZ, již je vytýkána řada negativních dopadů jejích uhelných a jaderných elektráren, lze nabídku tohoto produktu považovat spíše za “ozeleňující” marketingovou strategii než za snahu nabídnout kvalitní zelený produkt.

Doporučení

Hlavním nedostatkem nabídky zelených tarifů v České republice je absence produktu na bázi dodávek. Tento druh produktu je pro zákazníky daleko lépe srozumitelný.

Na trhu bohužel zatím není takováto alternativa k produktům nabízeným Pražskou energetikou a Skupinou ČEZ.

Nelze tvrdit, že by zákazník, který si objednal tarif PREKO nebo Zelenou energii, udělal chybu. Svoji objednávkou dal svému dodavateli signál, že hodlá podporovat výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů. Ze strany dodavatele však dochází k nedostatečnému využití potenciálu tohoto spotřebitelského signálu (PREKO), nebo vyloženému klamání zákazníka (Zelená energie). Zákazník by tedy měl chtít víc a požadovat po dodavateli, aby podobu zeleného produktu upravil.

Odběratel, kterému záleží na podpoře obnovitelných zdrojů, by měl po svém dodavateli požadovat zavedení zelených produktů po vzoru zahraničních společností – například německé LichtBlick, švýcarské EWZ či britské Good Energy.

Pro nabídku zeleného produktu na bázi dodávek je nutné, aby energetická společnost získávala tuto elektřinu v režimu zelených bonusů dle zákona č. 180/2005 Sb. Jinak není schopna zajistit, že dodávaná elektřina pochází skutečně z obnovitelných zdrojů, které si zaslouží podporu.

Další informace k pravidlům kvalitního zeleného produktu lze nalézt v informačním listu Hnutí DUHA¹ nebo na webových stránkách www.eugenestandard.org.

---

¹ Informační list Hnutí DUHA Přehled pravidel a doporučení pro nabídku „zelených produktů“, září 2007

Vydání umožnila laskavá podpora Státního fondu životního prostředí

Vydalo Hnutí DUHA
Karel Polanecký, září 2007

A› Bratislavská 31, 602 00 Brno
T› 545 214 431
F› 245 214 428
E› info@hnutiduha.cz
www.hnutiduha.cz

Česká veřejnost má právo na zdravější a čistější prostředí. Hnutí DUHA proto navrhuje řešení ekologických problémů, jež přinesou konkrétní prospěch pro kvalitu života každého z nás. Úspěšně prosazuje účinná a realistická opatření, která omezí znečištění vzduchu a řek i produkci odpadů, umožní zachovat pestrou krajinu, snížit kontaminaci potravin a vody toxickými látkami či předejít globálním změnám klimatu. Hledí i na ekonomickou a sociální stránku věci. Jeho práce zahrnuje jednání s úřady a politiky, přípravu zákonů, kontrolu průmyslových firem, rady zákazníkům a domácnostem, výzkum, vzdělávání, právní kroky i spolupráci s obcemi. Působí na celostátní, místní i mezinárodní úrovni. Je zástupcem Friends of the Earth International, největšího světového sdružení ekologických organizací, v České republice.